

UZASADNIENIE

W dniu 09 lipca 2018r. małoletnia G. G. (1) działająca przez matkę A. F. i reprezentowana przez pełnomocnika procesowego, w osobie adwokata wniosła do Sądu Rejonowego w Kaliszu pozew przeciwko M. G. o podwyższenie alimentów zasądzonych od pozwanego na rzecz małoletniej z kwoty po 250 zł miesięcznie do kwoty po 500 zł miesięcznie, począwszy od dnia wniesienia pozwu, płatnych do rąk matki małoletniej, do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia płatności którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu pełnomocnik małoletniej powódki podniósł, iż w momencie ustalania ostatniej wysokości alimentów małoletnia G. miała niespełna rok. Obecnie dziewczynka ma 7 lat i jej miesięczny koszt utrzymania wynosi ok. 1000 zł. Alimenty należne od pozwanego wypłaca Fundusz Alimentacyjny. Pozwany utrzymuje się z renty oraz pomoc finansowej rodziców. Wskazano, iż w spadku po babce pozwany odziedziczył nieruchomości w Ż. w postaci domu jednorodzinnego i gospodarstwa, co znacznie poprawiło jego sytuację majątkową.

W odpowiedzi na pozew datowanej na dzień 12 września 2018r. pozwany M. G. reprezentowany przez pełnomocnika procesowego, będącego adwokatem wniosł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pełnomocnik pozwanego podniósł, że bardzo trudna sytuacja życiowa pozwanego nie pozwala mu na partycypowanie w kosztach utrzymania powódki w stopniu w jakim zostało to wskazane w pozwie. Pozwany przyznał, że koszty utrzymania jego małoletniej córki z całą pewnością zwiększyły się od ostatniego ustalania alimentów w wyroku rozwodowym. Niemniej jednak stan zdrowia M. G. uniemożliwia mu samodzielne funkcjonowanie, wymaga on opieki osób trzecich. Obecnie utrzymuje się on z przyznanego zasiłku stałego w wysokości 604 zł miesięcznie, którą to kwotę w całości przekazuje swoim rodzicom by mogli pokryć koszty jego utrzymania. Wskazał, iż dochód pozwanego absolutnie nie wystarcza na jego utrzymanie i gdyby nie wsparcie jego najbliższej rodziny nie byłby w stanie się sam utrzymać.

W toku trwania postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił co następuje:

Małoletnia G. G. (1) ur. (...) w K. pochodzi ze związku małżeńskiego M. G. i A. F..

Małżeństwo rodziców małoletniej zostało rozwiązane wyrokiem Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 26 września 2012r. wydanym w sprawie IC 474/12 przez rozwód. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią G. powierzono jej matce z zastrzeżeniem dla ojca prawa współdecydowania w ważniejszych sprawach dotyczących nauki i wychowania oraz osobistych kontaktów z dzieckiem. W wyroku rozwodowym zobowiązano oboje rodziców do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania małoletniej i z tego tytułu zasądzono od pozwanego na rzecz małoletniej córki alimenty w kwocie po 250 zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 10 każdego miesiąca do rąk matki małoletniej A. F. (wówczas F. – G.) z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat.

(dowód: odpis skrócony aktu urodzenia k. 5 w aktach IC 474/12, wyrok SO w Kaliszu z dn. 26.09.2012r. na k. 75-76 w aktach IC 474/12)

W dacie ostatniego wyrokowania w przedmiocie alimentów małoletnia miała 11 miesięcy. Była dzieckiem prawidłowo rozwijającym się. Małoletnia pozostawała pod bezpośrednią opieką matki i mieszkała wraz z nią u jej rodziców. Matka małoletniej nie płaciła swoim rodzicom żadnych kwot za mieszkanie. Na miesięczne koszty utrzymania małoletniej składały się: odzież ok. 150 zł, żywność ok. 300 zł, koszty lekarstw ok. 100 zł, środki czystości ok. 50 zł, pampersy ok. 120-150 zł.

Matka małoletniej A. F. miała 25 lat, z zawodu fryzjerka. W/w nie pracowała. Pozostawała wówczas na urlopie wychowawczym do marca 2013r. i otrzymywała w związku z tym zasiłek w kwocie 400 zł miesięcznie. Ponadto, miała przyznany zasiłek rodzinny w wysokości 68 zł.

(dowód: zeznania A. F. z dn. 26.09.2012r. k. 71-72 w aktach IC 474/12)

Pozwany M. G. miał 25 lat, wykształcenie zawodowe – mechanik operator. W/w miał orzeczoną niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym z uwagi na stan zdrowia. Pozwany w 2011r. uległ wypadkowi, kolega uderzył go butelką w głowę. Stracił wówczas wzrok. Miał przeprowadzoną operację w B., za którą pozostała mu do zapłaty kwota 1400 euro, którą spłacał w ratach po 100 euro miesięcznie. Na skutek operacji w/w odzyskał wzrok w jednym oku.

Pozwany był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. W/w pracował dorywczo, zarabiając ok. 200 zł miesięcznie. Nie mógł pracować przy ciężkiej pracy z uwagi na stan zdrowia.

Pozwany mieszkał z babcią i pozostawał na jej utrzymaniu. W dniu 13 sierpnia 2012r. sprzedał nieruchomość gruntową położoną w miejscowości Ż. za kwotę 20 000 zł.

(dowód: zeznania M. G. z dn. 26.09.2012r. k. 72 – 74 w aktach IC 474/12, historia choroby k. 39-41 w aktach IC 474/12, zaświadczenie k. 42 w aktach IC 474/12, orzeczenie o niepełnosprawności k. 43 w aktach IC 474/12, zaświadczenie k. 52 w aktach IC 474/12, akt notarialny nr rep A: (...) k. 39 – 47)

Obecnie małoletnia G. ma 7 lat i jest uczennicą klasy I Szkoły Podstawowej w C.. W szkole dziewczynka przebywa do godziny 14:30. Małoletnia mieszka z matką, dziadkami macierzystymi oraz dwiema pełnoletnimi siostrami matki. Rodzina prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Na koszty utrzymania zajmowanej przez w/w nieruchomości składają się: prąd 300 – 350 zł na 2 miesiące, ogrzewanie ok. 416 zł miesięcznie (ok. 5000 zł na rok), Internet, telefon i telewizja 120 zł miesięcznie, woda 120 -150 zł miesięcznie. Na koszty utrzymania małoletniej powódki składają się koszty wyżywienia w kwocie ok. 400 zł miesięcznie, obiadów w szkole ok. 160 – 200 zł miesięcznie, środków czystości ok. 50 zł, odzieży ok. 166 zł (ok. 2000 zł rocznie). Dziewczynka jest alergiczka. W okresie wiosennym raz na 2-3 miesiące matka uczęszcza z nią do lekarza, za wizytę płacąc 70-80 zł. Leki kosztują do 100 zł.

Matka małoletniej na rozpoczęcie roku szkolnego córki przeznaczyła 300 zł na zakup wyprawki, opłaciła roczne ubezpieczenie w kwocie 55 zł. Ponadto, opłaca dziecku składki w szkole w kwocie po 10 zł miesięcznie.

Matka małoletniej ma obecnie 31 lat i jest zatrudniona na 1/2 etatu w salonie fryzjerskim w Z.. Miesięcznie zarabia ok. 1000 zł. Potrafi sobie dorobić do 100 zł w miesiącu. Ponadto, w/w ma przyznany zasiłek rodzinny i świadczenie wychowawcze 500+.

Rodzice A. F. pracują na cały etat.

(dowód: zeznania A. F. z dn. 03.10.2018r. k. 32-33 czas od 00:06:05 do 00:23:08)

M. G. ma 31 lat. Mieszka wraz z rodzicami oraz pełnoletnią siostrą i jej małoletnim synem. Rodzina prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Zarówno matka pozwanego jak i jego ojciec są zatrudnieni w firmie cateringowej w K.. Na miesięczne koszty nieruchomości, która jest własnością rodziców pozwanego składają się wydatki na gaz w kwocie 100-120 zł, cyfrowy P. 50 zł, energię elektryczną w kwocie ok. 150 zł, wodę ok.42 zł, ogrzewanie 500 zł (ok. 6-7 ton, ok. 6000 zł rocznie).

Pozwany jest osobą zaliczoną do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym. Ma przyznany zasiłek stały w kwocie 516,58 zł miesięcznie oraz zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 184,42 zł miesięcznie na okres od 01 listopada 2018r. do 31 października 2019r., a na okres od 01 listopada 2019r. do 31 stycznia 2023r. w kwocie 215,84 zł miesięcznie. W/w nie kwalifikuje się do otrzymania renty inwalidzkiej. Pozwany cały swój dochód przekazuje swojej matce, która go utrzymuje. Matka daje pozwanemu kieszonkowe w kwotach od 50 do 100 zł miesięcznie.

M. G. jest osobą praktycznie niewidomą, wymagającą pomocy osób trzecich do samodzielnego wykonywania czynności. Po swoim miejscu zamieszkania w/w porusza się samodzielnie. Schorzenie oka lewego pozwanego ma charakter nieuleczalny. U pozwanego zdiagnozowano również cukrzycę typu 3. Pozwany nie może wykonywać wyuczonego zawodu - mechanik operator. Mógłby podjąć pracę zarobkową w ograniczonym zakresie na stanowiskach dla osób niewidomych w zakładzie pracy chronionej, którego w okolicy zamieszkania pozwanego nie ma.

Pozwany co tydzień jest wożony samochodem przez swojego ojca na wizyty lekarskie do P.. W/w na stałe przyjmuje antybiotyki na oczy oraz krople.

Powiatowy Urząd Pracy w K. w okresie od 07 sierpnia 2018r. do 05 lutego br. posiadał oferty pracy dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, jednakże nie na stanowiskach dla osób niewidomych (m.in. były to oferty pracy dla sprzątaczek, kierowców, pracowników gospodarczych, kasjerów, operatorów wózków widłowych, pracowników ochrony).

(dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 23, decyzja (...) w C. k. 24, karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 25, historia choroby k. 26-27, zeznania M. G. z dn. 03.10.2018r. k. 33 – 34 czas od 00:24:56 do 00:38:59, decyzja (...) w C. k. 38, faktura VAT k. 48, potwierdzenia dokonania opłat k. 49 – 50, 54, 55, 57, faktury VAT k. 51, 56, 58, zestawienie operacji przelewów k. 52, faktura VAT k. 63, zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia k. 59, paragony k. 60, pisemna opinia biegłego lekarza okulisty z dn. 21.01.2019r. k. 85 – 87, decyzje (...) w C. z dn. 04.02.2019r. i z dn. 06.03.2019r. k. 99, i 100, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 101, karty informacyjne leczenia szpitalnego k. 102-105, wyniki badań k. 106, karta konsultacji okulistycznej k. 107-108, ustna uzupełniająca opinia biegłego lekarza okulisty z dn. 01.04.2019r. k. 109 – 110 czas od 00:03:40 do 00:23:49, Raport PUP w K. k. 92-93)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o wyżej powołane dowody. Sąd dał wiarę zeznaniom matki małoletniej powódki oraz pozwanego w zakresie ujętym w stanie faktycznym.

Sąd nie dał wiary matce małoletniej powódki co do okoliczności, iż z uwagi na pełnioną opiekę nad córką nie jest w stanie podjąć dodatkowej pracy bądź też przejść na pełen etat, co skutkowałoby uzyskaniem dodatkowych środków pieniężnych. Małoletnia powódka ma obecnie 7 lat i jest dzieckiem zdrowym. Z pewnością nie wymaga już takiej opieki i uwagi jak dziecko w wieku przedszkolnym. Poza tym, małoletnia powódka mieszka nie tylko z matką, ale też z czterema innymi osobami dorosłymi (dziadkami oraz dwiema siostrami matki), które mogłyby w ocenie Sądu pomóc jej matce w opiece nad nią - przykładowo w weekendy.

Sąd w całości dał wiarę pisemnej oraz ustnej uzupełniającej opinii biegłego lekarza okulisty. Opinie te zdaniem Sądu są jasne i rzetelne. Biegły zapoznał się z dokumentacją medyczną pozwanego. Zarówno pełnomocnik małoletniej powódki jak i pozwanego nie wnieśli zastrzeżeń odnośnie w/w opinii.

Sąd zważył co następuje:

Obowiązek alimentacyjny jest jednym z podstawowych obowiązków ciążyących na obojgu rodzicach względem ich wspólnego dziecka.

Zgodnie z art. 133 § 1 KRiO (Dz.U. 1964 Nr 9, poz. 59 z późniejszymi zmianami) rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania.

Zgodnie z art. 135 § 1 KRiO zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Zgodnie z art. 138 krio można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w razie zmiany stosunków, przy czym o zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, a z drugiej zaś strony możliwości zarobkowe strony zobowiązanej do alimentacji (art. 135 § 1 krio).

Współzależność między usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego a zarobkowymi i majątkowymi możliwościami zobowiązanego wyraża się w tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokojone w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez oboje rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 krio. Rodzice w zależności od swoich możliwości zobowiązani są zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienie, mieszkanie, odzież, środki higieny osobistej, leczenia w razie choroby) jak i duchowych, kulturalnych a także wychowania, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Zważyć należy, że wielokrotnie Sąd Najwyższy wskazywał, że trudna sytuacja materialna rodziców nie zwalnia ich z obowiązku świadczenia na potrzeby dzieci. Rodzice obowiązani są dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.03. 2000 r., I CKN 1538/99, LEGALIS nr 56351).

Zebrany materiał dowodowy i ustalony stan faktyczny wskazuje, iż sytuacja materialna, zdrowotna oraz życiowa pozwanego nie pozwala na podwyższenie alimentów należnych małoletniej powódce G. G. (1) o jakąkolwiek kwotę.

Od ostatniego wyrokowania w przedmiocie alimentów należnych małoletniej powódce z pewnością doszło do zmian, gdyż wówczas dziewczynka była niemowlęciem, natomiast obecnie uczęszcza do szkoły podstawowej. Z wiekiem koszty utrzymania dziecka rosną. Obecnie miesięczny koszt utrzymania małoletniej powódki wynosi ok. 1000 zł.

Ojciec dziewczynki jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym, praktycznie niewidomą, wymagającą osób trzecich przy wykonywaniu czynności. Jego jedynym dochodem jest przyznany zasiłek stały oraz pielęgnacyjny w łącznej wysokości 701 zł miesięcznie. Biorąc pod uwagę alimenty do których w/w jest zobowiązany pozwany dysponuje miesięcznie kwotą 451 zł, która z pewnością nie wystarcza na pokrycie w pełni jego koniecznych, usprawiedliwionych wydatków takich jak wyżywienie, czy też leki. W/w z uwagi na swoją niepełnosprawność nie ma możliwości podjęcia dodatkowej pracy chociażby dorywczej, z której mógłby uzyskać dodatkowy dochód. Nie może on wykonywać wyuczonego zawodu mechanika. Pozwany mógłby jedynie podjąć pracę zarobkową w ograniczonym zakresie na stanowiskach dla osób niewidomych w zakładzie pracy chronionej, którego jednak w okolicy zamieszkania pozwanego nie ma. Również dotychczasowe oferty posiadane przez Powiatowy Urząd Pracy w K. nie były kierowane do osób z niepełnosprawnością wzrokową.

Sytuacja matki małoletniej jest zdecydowanie lepsza od pozwanego. Pracuje ona na 1/2 etatu za wynagrodzeniem wynoszącym 1000 zł netto miesięcznie, ma przyznany zasiłek rodzinny i świadczenie wychowawcze 500+. W przeciwieństwie do pozwanego matka dziewczynki ma możliwości podjęcia dodatkowej pracy celem uzyskania dodatkowych środków pieniężnych.

W tych okolicznościach i na podstawie wyżej powołanych przepisów Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku oddalając powództwo o podwyższenie alimentów, z uwagi na brak przesłanek po stronie pozwanego do jego uwzględnienia.

O kosztach jak w punkcie 2 sentencji wyroku Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 102 kpc biorąc pod uwagę sytuację majątkową i życiową matki małoletniej powódki. Matka małoletniej ponosi koszty utrzymania córki w dużo większym zakresie niż ojciec. Obciążanie w/w kosztami postępowania w sprawie, w tym obowiązku zwrotu kosztów zastępstwa procesowego byłoby dla niej nadmiernym obciążeniem i sprzeczne z zasadą słuszności.